

Kubas stadsodlingar visar vägen



Kubas stadsodlingar visar vägen för att undvika hunger

När det blir brist på mat behöver man finna lösningar snabbt. Ett svar kan vara stadsodlingar. Det var det som var botemedlet som Kuba tog till med öppen famn för mer än 30 år sedan när landet ställdes inför ett avbrott av sin livsviktiga import av livsmedel. Det som fungerade för Kuba då kan ge lektioner till oss idag för den stora världen, som står inför växande hunger och klimatkris.

När Sovjetunionen kollapsade på 1990-talet kollapsade också det mesta av Kubas livsmedelsimport. För att hindra allvarlig undernäring började huvudstadsborna i Havanna att tillämpa ett kreativt svar: stadsodlingar. Det ses nu som en möjlig modell för överlevnad av stadsbefolkningar på en planet som blir allt varmare. ?

?The Rapid Transition Alliance? har publicerat en längre rapport om Kubas mycket snabba framsteg för självförsörjning som en del av serien ?Stories of Change?. I den ges exempel på storskalig och snabb omvandling som kan verka vara svår att uppnå, men som visat sig fungera.

Problemet med hunger för kubanerna uppkom eftersom landet under Kalla Kriget slutat producera livsmedel och istället använde det mesta av den odlade jorden till sockerplantager för att förse Sovjet med socker. I utbyte för dessa berg av socker försåg Moskva Kuba med livsmedel, kemikalier för gödning och olja till bilar och traktorer. När Sovjet kollapsade gjorde också detta utbyte av varor det. Kuba berövades sin huvudsakliga källa till mat samtidigt som man kämpade med hårda sanktioner från USA. Att övergå till konventionellt jordbruk skulle ha tagit lång tid och oavsett det varit svårt då leveranser av såväl gödningsmedel som bekämpningsmedel också upphört.

Så de välutbildade stadsborna, ställda inför ransonering som reducerade den genomsnittliga kubanens kaloriintag från 2 600 år 1986 till drygt 1 000 år 1993, organiserade sig för att odla sin egen mat på improviserade ytor i staden.

Till en början, kämpande med kunskapsbrist och utan gödning, var skördarna sparsamma. Men genom att producera kompost och andra organiska ämnen, samt genom att införa droppbevattning, började de se förbättringar. I brist på kemikalier vände sig odlarna till biologiska metoder för att hålla skadeinsekter borta.

Redan 1995 fanns enbart i Havanna 25 000 odlingslotter som sköttes av familjer och kooperativ. Regeringen hjälpte och uppmuntrade rörelsen.

Jorden förbättrades med en blandning av avfall från odlingarna, hushållsavfall och djurgödsel för att skapa mer kompost och jordförbättrare. De färsk grönsakerna och frukten som producerades förbättrade snabbt stadsbornas kaloriintag och räddade många

från undernäring.

I det kubanska klimatet kunde man, med hjälp av bevattning och kontinuerlig jordförbättring, producera året runt. Sallad, mangold, rädisor, bönor, gurka, tomater, spenat och paprika odlades och såldes. Det finns belegg för att den extra motion som odlarna fick genom att sköta sina lotter, plus den utomhusvistelse det medförde i friska luften, bidrog till en bättre hälsa.

Regeringen insåg att självförsörjning var enda sättet att föda befolkningen och man övergav sockerodling. Många tidigare odlingar gjordes om till organiska jordbruk. Bristen på olja till traktorerna gjorde att oxar användes för plöjning.

Kubas erfarenheter av stadsjordbruk har inspirerat många miljövänner att tro att detta åtminstone är en del av lösningen för livsmedelsbrist som riskerar att öka på grund av klimatförändringar.

2008 utgjorde småskaliga matodlingar åtta procent av Havannas yta, vilket motsvarar 3,4 procent av alla stadsodlingar i landet. Dessa producerar 90 procent av all frukt och grönsaker som konsumeras.

Som ett resultat har kaloriintaget för genomsnittskubanen snabbt ökat till det som européer har. Kubanernas diet består huvudsakligen av ris, bönor, potatis och andra grönsaker ? en fettfattig diet som gör övervikt ovanlig. På grund av klimatet växer vete inget vidare i Kuba och landet måste fortfarande importera stora kvantiteter för brödbakning. Det är ont om kött, och det importerar också i stor utsträckning. Trots det så visar Kubas erfarenheter sedan 1990 att stora kvantiteter färska livsmedel kan odlas i städer och att stadsodlingar är långsiktigt hållbart.

För andra länder som är sårbara för plötslig förlust av leverans av livsmedel är Kubas erfarenhet att stadsodlingar kan vara ett sätt att förhindra potentiell hungersnöd när import begränsas, är dyr eller helt enkelt inte möjlig.

The Rapid Transition Alliance koordineras av the New Weather Institute, STEPS Centre vid the Institute of Development Studies, and the School of Global Studies at the University of Sussex, UK.

Ecowatch 191112

[?Cuba's Urban Farming Shows Way to Avoid Hunger?](#)

Gillar du det Svensk-Kubanska Föreningen gör?

Swisha en 20:a eller valfri summa till

123 589 0975 eller Pg 40 54 11 ? 0